

Memòria 2021

Índex

3	MISSIÓ, VISIÓ I VALORS
5	PRESENTACIÓ
8	PATRONAT I EQUIP DIRECTIU
10	ORGANIGRAMA
12	GESTIÓ DE PERSONES
15	GESTIÓ ECONÒMICA
16	SERVEIS ASSISTENCIALS
37	INSTITUT UNIVERSITARI DE SALUT MENTAL
47	POLÍTIQUES DE QUALITAT
49	RELACIONS AMB LES ADMINISTRACIONS, LA UNIVERSITAT RAMON LLULL I LA COMUNITAT

Missió Visió Valors

Proveir a la comunitat de serveis adreçats a la prevenció, diagnòstic i tractament de la salut mental, tant des del vessant de la clínica com de recerca i docència, considerant la clínica i la persona com a eix central de la nostra activitat, particularment en l'àmbit de l'experiència religiosa.

Ser una institució capdavantera en l'excel·lència en l'abordatge de la salut mental que ens permeti ser un referent en assistència, docència i recerca a Catalunya.

- Eficàcia i eficiència en el funcionament.
- Proximitat i màxim respecte a les persones ateses.
- Accessibilitat de tothom als serveis de la Fundació.
- Treball en equip.
- Flexibilitat i adaptació a les necessitats de les persones ateses.

Presentació

President del Patronat

Xavier Trias

Em satisfà presentar la memòria 2021 en un moment que crec que és molt important. Estem sortint d'una pandèmia que podem dir que està controlada gràcies a la vacunació, permetent la socialització i el contacte entre les persones. Malgrat tot, vivim un escenari de guerra a Ucraïna que ens té a tots trasbalsats i que genera una greu crisi des del punt de vista econòmic i social, i que dificulta poder definir amb claredat quin serà el futur.

Són moments, per tant, no fàcils que exigeixen valentia, capacitat de decisió, de reflexió i disposar de les eines necessàries per encarar el futur. És per aquest motiu que ens hem dotat d'uns nous estatuts de la Fundació i d'un model d'organització més eficient. Tot això ens ha d'ajudar a buscar aliances i col·laboracions per poder disposar de més recursos de professionals, organitzatius i econòmics, per respondre als reptes dels anys vinents.

Hem fet un exercici de reflexió que ens porta a encarar el futur amb força i convençuts de la importància de la salut mental i que, com bé diu el conseller de Sanitat, és una prioritat pel Govern de la Generalitat de Catalunya.

Nosaltres volem participar liderant i tenint un paper destacat en la planificació i en la gestió dels serveis de salut mental del nostre país.

Director General

Francesc Vilurbina i Font

Esperança, desconcert, cansament, desigualtat, compromís i respecte, podrien ser les paraules que ens poden definir aquest darrer any 2021. Un any certament desconcertant en el que tan aviat pensàvem que la Pandèmia ja estava raonablement controlada, com tornàvem a situacions d'extrema gravetat.

Cal, abans de res, un record per a tots els familiars i amics que ens han deixat aquest any, molt d'ells a causa de la COVID-19. Volem fer arribar el nostre condol a tots els que hàgiu patit aquestes pèrdues.

Tot aquest embolic de situacions diferents, emocions molt variants i molts cops contràries han influït, sens dubte, a tots nosaltres, tant personalment, com organitzativament i professionalment.

Parlarem, ara, de com hem pogut afrontar aquestes situacions des de la perspectiva de l'Organització, la FVB en conjunt, com des de l'àmbit de l'assistència, la cura de la Salut Mental dels nostres usuaris.

Com a Organització hem fet un gran esforç en diferents sentits.

- La prevenció del contagi pel virus SARS-COV 2 ha estat una constant, amb la utilització, molt responsable, de tots els mitjans a l'abast (EPI'S, Higiene, neteja dels locals, ventilació, renovació d'aire). Des de la Junta Directiva s'han arribat a fer fins a 5 Instruccions diferents. El seguiment ha estat exemplar i podem dir que no hem tingut cap cas, demostrat, de contagi al lloc de treball.
- Hem persistit en la feina pròpia de l'organització avançant en els objectius que ens havíem proposat. Hem abordat la renovació del Sistema Informàtic, hem renovat protocols i hem endegat un nou Equip, concertat amb el Servei Català de la Salut, l'Equip Guia.
- La millora de les condicions de treball ha estat un element important i hem pogut concloure les obres del nou Hospital de Dia de Santa Coloma i les millores al Servei de Rehabilitació Comunitària. La perspectiva Assistencial ha estat molt complexa i en alguns moments molt dura.
- Els professionals de la FVB han hagut de fer front a un empitjorament de la salut mental de la població, que en algunes edats és especialment greu.

Parlem de l'adolescència amb un gran increment dels trastorns de la Conducta Alimentària (anorèxia-bulímia), així com les autolesions i intents d'autòlisis. El malestar emocional a causa de les pèrdues de familiars a l'aïllament, l'atur i la pobresa està molt present, i més en les persones més vulnerables i desfavorides.

Fer front al que hem exposat no és gens fàcil i s'està fent front amb nous protocols i abordatges i gran esforç dels professionals, als que, un cop més cal agrair-los-hi.

Precisament la cura dels nostres professionals és un repte que cal abordar tan bé com puguem.

No podem oblidar el compromís de tots els professionals, no implicats directament en l'assistència, que han fet possible tot el treball que hem anat exposant.

Ja, per concloure aquesta presentació, una pinzellada d'optimisme. Sembla que la Pandèmia anirà molt de baixa, almenys en la seva gravetat clínica, i que la FVB n'està sortint reforçada, havent pogut superar aquests reptes.

Patronat i equip directiu

Patronat

President
Xavier Trias

President honorífic
Jordi Font

Secretària
Carme Tort-Martorell

Vocals
Jaume Aguilar
M. Teresa Anguera
Jaume Aymar
Salvador Bacardit
Miquel Barbarà
Margarida Bofarull
Joan Botam
Miquel Casas
Salvador Maneu
Cristina Molina
Josep Pifarré
Mireia Poch
Maite Valls

Junta Directiva

Director General
Francesc Vilurbina

Director Financer
Abraham Masllorens

Directora Assistencial
Francesca Asensio

**Director Serveis
S.M. Sant Andreu**
Josep Parés

**Director de l'Institut
Universitari de
Salut Mental**
Mark Dangerfield

Serveis de Suport

Coordinador TIC
Carles Font

Institut Universitari

Director de Docència
Víctor Cabré

**Coordinador Psicologia
Espiritualitat Transcultural**
Francesc Grané

Serveis Assistencials

Coordinador CSMA
Joan Tremoleda

Coordinadora SRC
Anna Carrió

Coordinadora PSI-PADI
Natividad López

Coordinador CSMIJ
Josep Checa

Coordinadora CSMIJ
Eulàlia Sayrach

Coordinadora HD S.C./B.
Noemí Paniello

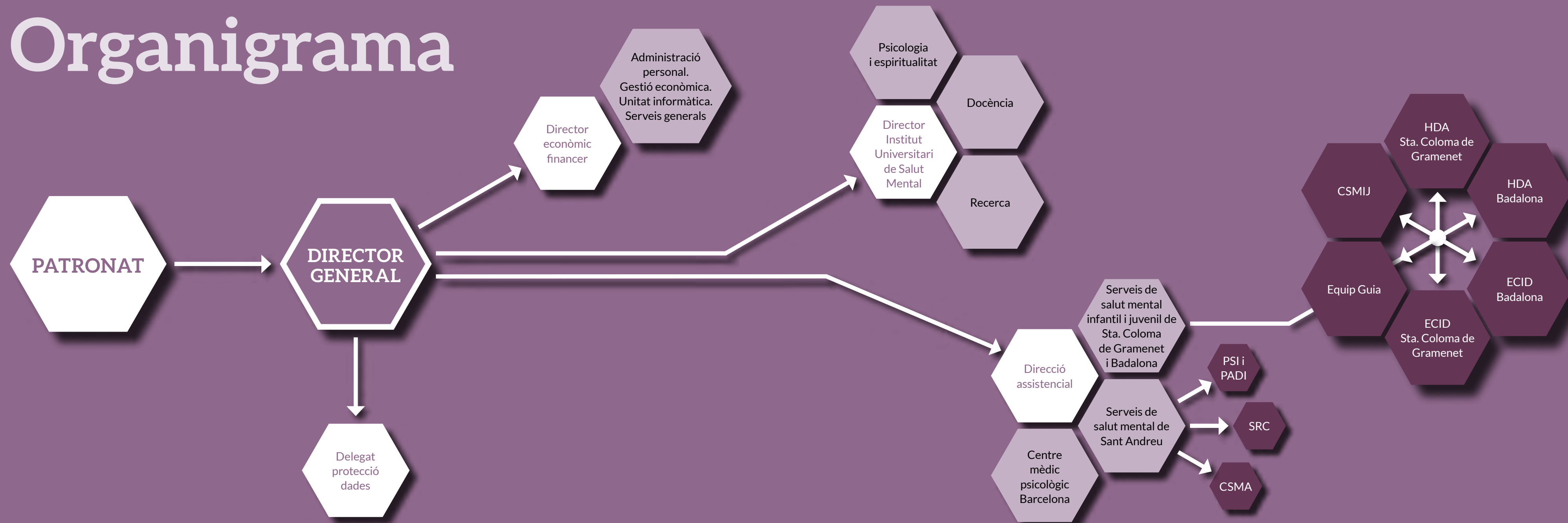
Coordinadora ECID S.C./B.
Anna Oriol

Coordinadora CMP
Inés Aramburu

Coordinadora EQUIP GUIA
Laia Ferrer

Organigrama

Gestió de persones

FORMACIÓ

Al llarg del 2021 s'han realitzat tres grans formacions en el marc de la Formació continuada que ofereix la Fundació Vidal i Barraquer als seus professionals:

La primera d'elles ha estat organitzada des de l'Institut Universitari de Salut mental de la pròpia Fundació, Tractament basat en la Mentalització pels professionals de la FVB, s'ha dividit en dues formacions diferents, una centrada en el treball amb pacients adults i l'altra en el treball en l'àmbit infanto-juvenil. En cadascuna de les formacions, de 44 hores repartides al llarg de l'any, s'ha fet una revisió dels aspectes teòrics i tècnics del model MBT (Mentalization- Based Treatment) per adults i els models MBT-C i MBT-A per a nens i ado-

lescents, els professionals hi han presentat casos clínics per tal de facilitar un aprenentatge dels models a través de la seva aplicació en casos clínics reals. La valoració de la formació ha estat molt positiva per part dels 80 professionals (36 formació d'adults i 44 la d'infanto-juvenil) que l'han realitzat.

La segona de les formacions que s'ha realitzat ha estat Atenció als adults amb seqüeles psicològiques per abús sexual durant la infància amb l'objectiu de dotar de competències als professionals en l'atenció a les persones que han patit situacions d'abús durant la infància, la formació ha estat a càrrec de la Fundació Vicki Bernadet. La formació ha anat dirigida a tots els serveis d'adults de la FVB i l'han realitzat un total de 34 professionals de CSMA, SRC, PADI-PSI, CMP. La valoració ha estat molt positiva per part

de tots els assistents, tant que s'ha decidit programar una formació semblant pels equips d'infanto-juvenil de cara al 2022 en col·laboració també de la Fundació Vicki Bernadet.

La tercera de les formacions rellevants que s'han ofert, en aquest cas als pro-

fessionals de l'àmbit infanto-juvenil, ha estat el curs Eines de Teràpia Breu Estratègica per a clínics, impartida pel psicòleg Roger Ballescà, 20 professionals participen en aquesta formació que s'ha iniciat al 2021 i acabarà al primer trimestre del 2022.

Per altra banda els Hospitals de dia de la FVB han ofert als seus professionals la formació Autoconeixement, relació i treball en equip a través de la Unió Consorci i formació que finalitzarà al llarg del 2022.

Al llarg de l'any s'ofereix als professionals formacions breus organitzades per BCN Salut Mental, aquest any diversos companys de la FVB han participat en els cursos següents:

- Trastorn de l'espectre autista.
- Psicoteràpia on-line.
- Prestacions econòmiques de caràcter social.
- La participació de la persona atesa en el tractament: PDA en salut mental.

Predominen, també, en tots els centres, l'assistència a jornades, seminaris i congressos de curta durada a nivell individual, que han resultat per norma general, útils i enriquidors per a l'actualització de les tasques habituals.

Nombre de professionals per àrees i centres (FTE)

103,66

Atenció adults

37,19

Psiquiatres i psicòlegs: **19,32**
Altres assistencials: **12,44**
Equip de gestió i adm.: **5,43**
Becaris: **0**

CMP

7,76

Psiquiatres i psicòlegs: **5,67**
Altres assistencials: **0**
Equip de gestió i adm.: **2,09**
Becaris: **0**

Atenció infanto juvenil

42,59

Psiquiatres i psicòlegs: **21,3**
Altres assistencials: **16,16**
Equip de gestió i adm.: **5,13**
Becaris: **0**

I. Universitari

5,84

Psiquiatres i psicòlegs: **2,16**
Altres assistencials: **0**
Equip de gestió i adm.: **2,68**
Becaris: **1**

Serveis Centrals

10,28

Psiquiatres i psicòlegs: **0**
Altres assistencials: **0**
Equip de gestió i adm.: **10,28**
Becaris: **0**

Total

103,66

Psiquiatres i psicòlegs: **48,45**
Altres assistencials: **28,6**
Equip de gestió i adm.: **25,61**
Becaris: **1**

Nombre de professionals per àrees i sexes

Dones

83

Atenció adults: **29,5**

Atenció infanto juvenil: **37,75**

CMP: **8,5**

I. Universitari: **3**

Serveis Centrals: **4,25**

72%

Atenció adults: **26%**

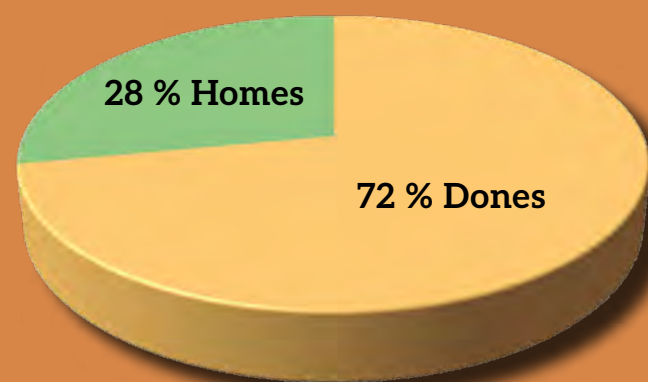
Atenció infanto juvenil: **33%**

CMP: **7%**

I. Universitari: **3%**

Serveis Centrals: **4%**

115

TOTAL

Atenció adults: **40,5**

Atenció infanto juvenil: **48,75**

CMP: **9,5**

I. Universitari: **7**

Serveis Centrals: **9,25**

Atenció adults: **35%**

Atenció infanto juvenil: **42%**

CMP: **8%**

I. Universitari: **6%**

Serveis Centrals: **8%**

Homes

32

Atenció adults: **11**

Atenció infanto juvenil: **11**

CMP: **1**

I. Universitari: **4**

Serveis Centrals: **5**

28%

Atenció adults: **10%**

Atenció infanto juvenil: **10%**

CMP: **1%**

I. Universitari: **3%**

Serveis Centrals: **4%**

Gestió econòmica

Compte de pèrdues i guanys

Import net xifra negoci

7.356.653,60

Despeses de personal

5.989.782,77

Altres despeses

1.296.615,52

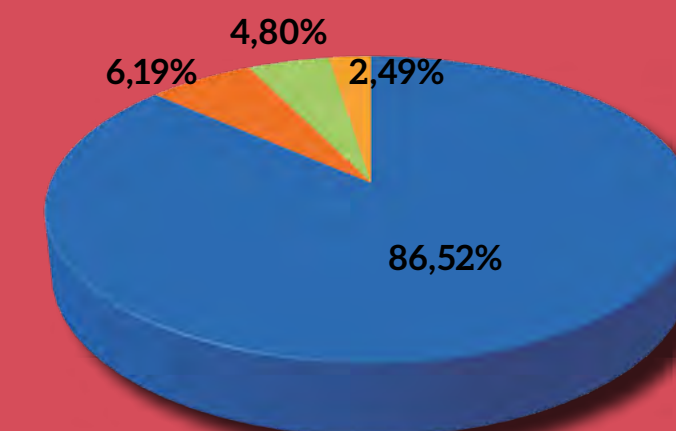
Resultat de l'exercici

70.255,31

INVERSIONS

Aquest any 2021 s'han invertit 718.289,92 euros dels quals, un 1% ha estat destinat a aplicacions informàtiques, un 55% a la compra d'un local i la seva rehabilitació per a ubicar l' Hospital de dia de Santa Coloma de Gramenet, un 37% per a instal·lacions i mobiliari i la resta, un 7% a equips informàtics.

INGRESSOS SEGONS FONTS DE FINANÇAMENT

Servei Català de la Salut

Privats

Docència

Altres adm. i convenis privats

Serveis assistencials

Les conseqüències de la pandèmia en la salut mental de la població general s'han manifestat en tots els trams de la població, però la pandèmia ha colpejat de forma important a la franja de la població adolescent; un moment evolutiu que significa sortida al món, cerca de la pròpia identitat, experimentació, s'ha vist greument danyada per un procés involutiu. El distanciament social i familiar, l'abús de pantalles, l'absència de rutines, els ritmes irregulars de son i alimentació han provocat en els joves més vulnerables un augment de malestar i desajust psicològic. Tot això, creiem que ha contribuït clarament a l'augment de la gravetat psicopatològica dels trastorns mentals com són l'augment de les idees suïcides i conductes autolesives, l'increment dels trastorns de la conducta alimentària i els trastorns psicòtics incipients.

Durant aquest any 2021 els centres infantojuvenils de la FVB, han retornat totalment a les visites presencials, quedant les visites telemàtiques restringides a situacions concretes. En els centres d'adults de la FVB s'ha disminuït l'atenció no presencial, però s'ha mantingut en un major percentatge que en l'àmbit infantil.

El desembre del 2021 hem finalitzat l'equip de l'ECID Primària i hem començat l'equip GUIA.

Serveis de S.M. Sant Andreu

Població de referència en valor absolut 151.976 i majors de 16 anys, 129.179 (dades 2021)

Activitat CSMA

Persones ateses	Primeres visites	Visites successives	% Vistes successives telemàtiques	Vistes famílies i grups
3.905	625	29.687	45,3%	1.626

Activitat PSP (Programa suport a la primària)

Persones ateses	Primeres visites	Visites successives	% Vistes successives telemàtiques	Vistes famílies i grups
1.668	1.199	4.260	36,1%	384

Altes CSMA+PSP 1.413

Activitat PSI (Programa següiment individualitzat)

Persones ateses	Primeres visites	Visites successives	% Vistes successives telemàtiques	Vistes coordinació
66 66% dones 34% homes	19	2.019	48%	706
Altes 38			- Disminució de la mitjana d'edat en els últims anys. Durant el 2021 un 29% han estat menors de 35 anys. - El Trastorn Psicòtic és el diagnòstic més rellevant en un 47%.	

Seguim amb la implementació del **Programa d'Atenció a les Violències Masclistes**, programa creat amb el propòsit de millorar l'atenció a les dones amb diagnòstic de trastorn mental ateses al nostre CSMA que han patit o pateixen violències masclistes per tal de revertir la invisibilització de les mateixes i dels efectes en l'àmbit de salut mental.

S'ha establert un equip de treball per concretar el pla assistencial en el nostre districte, integrant diferents equips assistencials, tant en població infantil com adulta del **Programa d'Atenció Específica a les persones amb Trastorns Psicòtics Incipients (PAE-TPI)**.

Implementació del grup **"Kidstime"**: intervenció per a nens que creixen en famílies amb pares amb trastorn mental, dirigida a resoldre les necessitats dels nens que conviuen amb el trastorn mental dels progenitors. L'objectiu d'aquests tallers és, mitjançant tècniques grupals, multifamiliars, psicoeducacionals i lúdiques, poder explorar i discutir amb un llenguatge simple i no estigmatitzant temes relacionats amb la Salut Mental.

Activitat PADI (Programa Atenció domiciliària intensiva)

Persones ateses	Primeres visites	Visites successives	% Vistes successives telemàtiques	Vistes coordinació
69 63% dones 37% homes	49	1.882	32,8%	349
Altes 53			- Durant el 2021 un 28% han estat menors de 35 anys. - El Trastorn Afectiu és el diagnòstic més rellevant en un 40%.	

Al CSMA de Sant Andreu aquest any ha participat en la fase pilot per a la metodologia per a abordar els casos de les **famílies multiproblemàtiques multiassistides**. L'objectiu és millorar la coordinació entre els serveis de la xarxa, establir un pla d'actuació conjunt i fer més partícip a la família dels acords i objectius. S'intervé amb les famílies multiproblemàtiques multiassistides; en seguiment des de 3 serveis o més de la xarxa i on es constatin problemàtiques en tres àmbits o més (educatiu, social, familiar, salut mental). La finalitat és generar determinats canvis que desencallin l'estat del cas així com plantejar-se, des dels diferents serveis, quins canvis podem fer per una millor intervenció.

Servei de rehabilitació comunitària

Població de referència en valor absolut 151.976
i majors de 16 anys, 129.179 (dades 2021)

Activitat servei de rehabilitació comunitària

Usuaris i usuàries
atesos Programes bàsics

111 53% dones
47% homes

Usuaris i usuàries espai jove

10

Derivacions

35

Ingressos

32

Altes

35

Estades

8.979

Hem continuat treballant amb la comunitat:

- Activitats amb motiu del Dia Mundial de la salut mental.
- Activitats per a la Marató TV3 amb el projecte “Natura és cultura” en col·laboració amb SETBA i en l’Hort comunitari “Les Moreres”.
- IX Cicle de Cinema i Salut Mental.
- 2a. Edició del Premi de curtmetratges Rec i Acció.

Hem iniciat una línia de treball al SRC orientada a la promoció de la participació dels usuaris en diferents espais del servei.

Serveis de S.M. Santa Coloma de Gramenet i Badalona

Població de referència del CSMIJ de Santa Coloma de Gramenet: 22.947 nois/es entre 0 i 18 anys (dades RCA 2021)

Activitat CSMIJ

Nens/es i adolescents atesos	Primeres visites	Visites successives	% Vistes successives telemàtiques	Vistes famílies i grups
1.644	661	10.590	10,07%	3.436
Altes	321			

Activitat PSP (Programa suport a la primària)

Usuaris i usuàries	Primeres visites	Visites successives	% Vistes successives telemàtiques	Vistes famílies i grups
459	402	224	0%	0
Altes	118			

Programa d'atenció a la població adolescents amb greus trastorns de conducta

Alumnes de SIEI

76

Alumnes Josep Sol

64

Alumnes AIS

6

Programa Salut i escola

Alumnes

59

Programa de suport al CRAE

Nens/es i adolescents atesos
(Petit Príncep i M. Assumpte)

51

Visites (Petit Príncep i M. Assumpte)

411

Increment del total de visites respecte el 2020 en un 42% i també augment en la gravetat dels casos. La pandèmia ha colpejat de forma important a la franja de població adolescent; un moment evolutiu que significa sortida al món, cerca de la pròpia identitat, experimentació, s'ha vist greument danyada per un procés involutiu. Aquest fet cre-

iem que ha contribuït clarament a l'augment de les temptatives autolítiques i conductes autolesives i l'augment exponencial de casos de TCA.

S'ha continuat la tasca conjunta amb els serveis educatius i d'atenció precoç del territori i l'elaboració d'un protocol de detecció precoç del TEA destinat a pediatria.

EQUINOTERÀPIA:

s'ha posat en marxa el programa d'atenció a adolescents mitjançant l'equinoteràpia, complementaria als tractaments en salut mental. El perfil d'usuàries ateses han estat noies amb greus dificultats en la socialització, ha resultat una experiència extremadament satisfactòria.

▲ Signes dels temps (TV3). Fills amb trastorns greus de conducta. 10/10/2021. <https://www.ccma.cat/tv3/alcanta/signes-dels-temps/fills-amb-trastorns-greus-de-conducta/video/6123257/>

El fet més destacable del 2021 ha estat el **retorn total a les visites presencials**, quedant les **visites telemàtiques restringides** a situacions concretes i s'ha recuperat la total presencialitat pels referents del CSMIJ a les ABS.

Hospitals de dia de Badalona i de Santa Coloma de Gramenet

Població de referència de l'Hospital de Dia de Badalona: 20.115 nois/es entre 12 i 18 anys

Població de referència de l' Hospital de Dia de Santa Coloma de Gramenet: 8.922 nois/es entre 12 i 18 anys
(dades RCA 2021)

Hospital de dia Santa Coloma

Places	Adolescents atesos	Edat més freqüent	Nois	Noies
25	67	14-15	33%	67%
Ingressos	Altes	Total estades	Estada mitjana	Nombre de visites
46	45	5.482	122	2.278

Altes

Per millora clínica	Per abandonament	Per trasllat de domicili	Per ingrés hospitalari UCA	Per ingrés hospitalari URPIJ	Per ECID
27	5	0	1	10	2

Hospital de dia Badalona

Places	Adolescents atesos	Edat més freqüent	Nois	Noies
20	73	14-15	26%	74%
Ingressos	Altes	Total estades	Estada mitjana	Nombre de visites
54	43	5.982	139	1.945

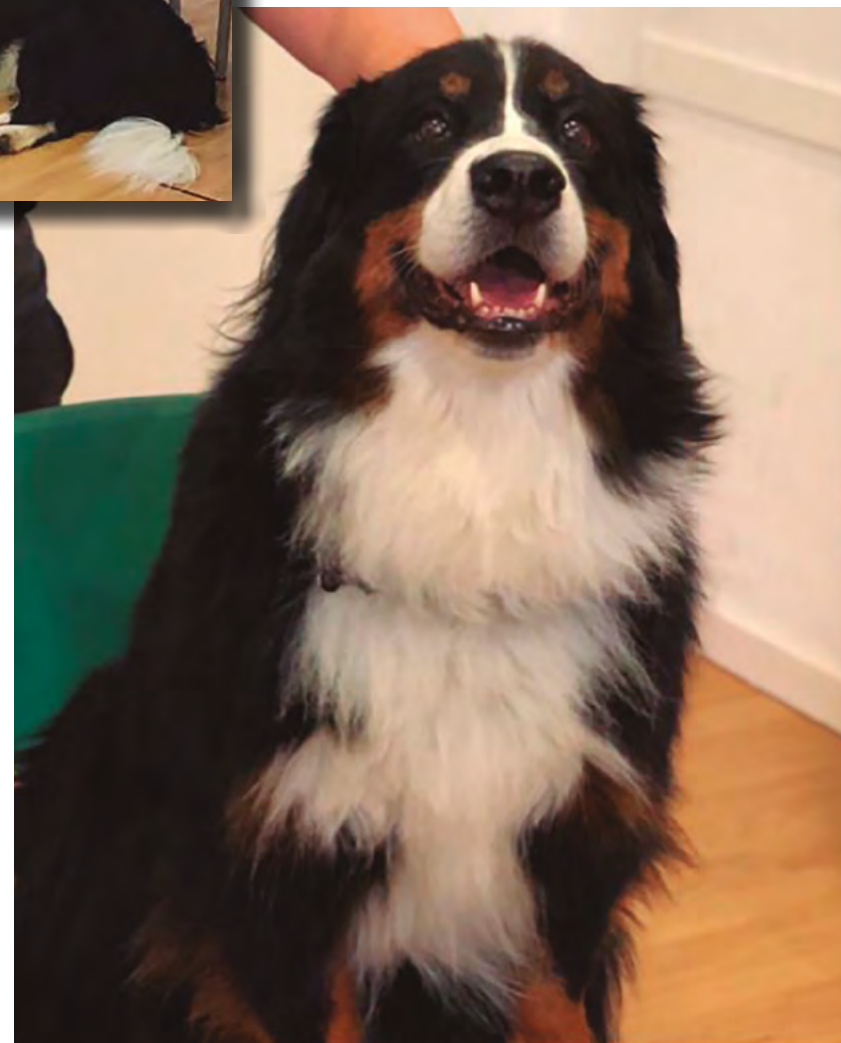
Altes

Per millora clínica	Per abandonament	Per trasllat de domicili	Per ingrés hospitalari UCA	Per ingrés hospitalari URPIJ	Per ECID
24	3	2	3	11	0

Durant el 2021 s'han anat ampliant els horaris d'atenció presencial fins al funcionament habitual pre-covid excepte els espais de menjador i el taller de cuina. S'ha portat a terme el procediment d'atenció no presencial per aquells adolescents que durant l'any han estat contactes estrets o positius en COVID (trucades telefòniques, video-trucades o visites telemàtiques familiars).

La gravetat psicopatològica dels adolescents que estem atenent, l'increment dels trastorns de la conducta alimentària, els primers episodis psicòtics, les autolesions i les idees suïcides han fet que les activitats s'hagin d'anar adaptant i ajustant a les dificultats dels adolescents.

La **Teràpia Assistida amb Gossos** consisteix en incorporar un gos que ha estat educat específicament per a fer aquesta tasca i un tècnic en Intervencions Assistides amb Gos que faci de guia d'aquest per complementar els serveis i aportar una experiència holística, vivencial, directa i no tan artificial en àmbits sanitaris, residencials, educatius, institucionals i familiars. El gos aporta sobretot una gran motivació als usuaris facilitant la comunicació, l'autonomia, l'estat anímic i sobretot el fet de voler repetir l'experiència.

▲ Jornada Hospital de dia de Santa Coloma de Gramenet, 29 d'octubre de 2021.

Curtmetratge:

Activitat amb 11 sessions de durada on s'ha treballat tot el procés de creació d'un curtmetratge, des de la creació del guió, la visualització de les escenes, el rodatge i l'edició.

Amb el nom de **“Juntos se sale”** representa el dia a dia dels joves i les joves que es troben a l'hospital de dia. L'objectiu amb aquest curtmetratge es poder promoure i donar a conèixer a altres serveis sanitaris i comunitaris el nostre funcionament diari.

ECID de Badalona i de Santa Coloma de Gramenet (equip clínic d'intervenció domiciliària)

Població de Referència de l'ECID Badalona: 20.115 nois/es entre 12 i 18 anys

Població de Referència de l'ECID Sta. Coloma de Gramenet: 8.922 nois/es entre 12 i 18 anys (dades RCA 2021)

ECID Santa Coloma

Adolescents atesos	Visites realitzades	Usuaris i usuàries vinculats a projectes de vida després de 6 mesos de tractament
30	1.814	56%
Edat més freqüent	Vinculació a l'equip	Usuaris i usuàries amb millora clínica en l'escala HoNOSCA, amb 6 mesos o més de tractament
14	96%	75%
Nois	Ingressos	Usuaris i usuàries amb tractament farmacològic
57%	4	30%
Noies	Altes	Usuaris i usuàries sense tractament farmacològic
43%	9	70%

ECID Badalona

Adolescents atesos	Visites realitzades	Usuaris i usuàries vinculats a projectes de vida després de 6 mesos de tractament
34	1.390	59%
Edat més freqüent	Vinculació a l'equip	Usuaris i usuàries amb millora clínica en l'escala HoNOSCA, amb 6 mesos o més de tractament
16-17	96%	78%
Nois	Ingressos	Usuaris i usuàries amb tractament farmacològic
53%	12	30%
Noies	Altes	Usuaris i usuàries sense tractament farmacològic
47%	12	70%

S'ha consolidat la intervenció grupal amb les famílies que ha pogut tornar a ser presencial. La situació post pandèmica ha agreujat la situació de precarietat socio-econòmica que ja estava present en la majoria de casos de Santa Coloma, així com la complexitat dels trastorns que pateixen els joves i les famílies. A l'**ECID Badalona** dels joves que han estat alta, un 84% han quedat vinculats a serveis educatius o socials sense necessitat de vincular amb la Xarxa de Salut Mental. (educatius, formatius, laborals, socioterapèutics o socials).

L'ECID continua essent membre de l'AMBIT Study Group de l'Anna Freud Centre per segon any, hem participat en la validació de l'eina SPOT-ME en col·laboració amb el Yale Child Study Center, i juntament amb AFATRAC hem estat becats per la Fundació Bosch i Aymerich per a realitzar una recerca sobre el Projecte ECID.

▲ **Sense ficció (TV3).** Solitud, la pandèmia de l'era digital. 08/02/2022. <https://www.ccma.cat/tv3/alcarta/sense-ficcio/solitud-la-pandemia-de-lera-digital/video/6142603/>

Hem realitzat la **primera edició de grup d'adolescents** que inclou adolescents dels ECID Santa Coloma i Badalona i adolescents del CSMIJ Santa Coloma. Aquestes dues primeres edicions del Grup de Mares i Pares i del Grup d'Adolescents han estat molt ben valorades.

Estem especialment contents de la cessió per part de l'**Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet d'un espai al Mas Fonollar** per a realitzar el Grup d'Adolescents i també per a treballar en equip o realitzar algunes entrevistes al territori.

També és una millora important la incorporació al setembre a l'ECID Badalona d'una **Orientadora Educativa del Departament d'Educació**.

Hem ofert el **Seminari Multiserveis a equips de Santa Coloma de Gramenet**, acabant així el seminari que va quedar interromput el 2020 a causa de la pandèmia.

▲ **Tot es mou (TV3).** Adolescents tancats a l'habitació durant anys. 08/02/2022. <https://www.ccma.cat/tv3/alcarta/tot-es-mou/adolescents-tancats-a-lhabitacio-durant-anys/video/6143083/>

La situació post pandèmica ha agreujat la situació de precarietat socio-econòmica que ja estava present en la majoria de casos de Santa Coloma, així com la complexitat dels trastorns que pateixen els joves i les famílies.

Visibilitat als Mitjans de Comunicació durant 2021

Durant l'any 2021 hem rebut diverses peticions de Tv3 per participar a diferents programes i entrevistes. Aquest és un llistat de les més destacades.

Els matins (TV3). "On més es pot fer per la prevenció de la salut mental és en els primers anys de vida". 14/02/2022. https://www.ccma.cat/tv3/alcarta/els-matins/on-mes-es-pot-fer-per-la-prevencio-de-la-salut-mental-es-als-primers-anys-de-vida/video/6143956/?fbclid=IwAR0PH-Qk55P6mq_kU-9VEuzWaTtqASSAe-QkvwbCKHai7cRhjXwqmAJHDx42Q

Telenotícies migdia (TV3). Els professionals de la salut mental urgeixen canvis profunds en el sistema d'atenció als joves. 13/05/2021. <https://www.ccma.cat/tv3/alcarta/telenoticies/els-professionals-de-la-salut-mental-urgeixen-canvis-profunds-en-el-sistema-datencio-als-joves/video/6100552/>

Telenotícies vespre (TV3). Visitar els joves als domicilis, el nou model de salut mental d'èxit que reclamen els professionals. 13/05/2021. <https://www.ccma.cat/tv3/alcarta/telenoticies/visitar-els-joves-als-domicilis-el-nou-model-de-salut-mental-dexit-que-reclamen-els-professionals/video/6100647/>

Signes dels temps (TV3). Adolescents d'alt risc emocional. 30/05/2021. <https://www.ccma.cat/tv3/alcarta/signes-dels-temps/adolescents-dalt-risc-emocional/video/6103233/>

30 minuts (TV3). Joves en el laberint dels trastorns mentals: "Si m'haguessis dit que patiria anorèxia fa dos anys, no m'ho hauria cregut". 03/10/2021. <https://www.ccma.cat/tv3/30-minuts/joves-i-adolescents-en-el-laberint-dels-trastorns-mentals/noticia/3121029/>

EQUIP GUIA

Al novembre del 2021 hem començat l'**Equip Comunitari d'Atenció Intensiva a la Complexitat (GUIA) del Barcelonès Nord i Maresme (Regió sanitària Metropolitana Nord)**. Es tracta d'un equip assistencial multidisciplinari en salut mental i addiccions, l'objectiu del qual és donar assistència en salut mental a adolescents i joves de 12 a 25 anys i a les seves famílies **que presentin situacions d'elevada complexitat** en la seva salut mental i alt risc d'exclusió social, amb importants dificultats de vinculació als tractaments oferts en els serveis ordinaris de salut mental.

Població de referència: els joves i progenitors/representants legals de l'àmbit territorial del Barcelonès Nord i el Maresme, que compta amb **104.219** persones amb edats compreses entre els 12 i 25 anys.

El tipus d'intervencions que es faran serà amb el jove, la família i la xarxa. Per la

complexitat dels casos és molt important el treball per la integració de les actuacions dels diferents agents implicats en un cas (equips de justícia, serveis socials, salut i educació). L'equip GUIA el formen:

- **Coordinadora i Psicòloga clínica** Dra. Laia Ferrer.
- **Psiquiatra** Dra. Diana Martínez.
- **Infermer** Sr. José González.
- **Educadora Social** Sra. Gemma Segura.

ECID-PRIMÀRIA

És un projecte d'atenció domiciliària per atendre nens, adolescents i les seves famílies en situacions de vulnerabilitat i risc provocades o agreujades per la crisi de la COVID-19.

Hem atès un total de 28 infants i adolescents, 11 nois i 17 noies. Per edats, són majoria els menors de 10 anys, seguits dels de 13 i més enllà els de 9, 15 i 17.

Un 36% dels adolescents, estan per sota dels 11 anys. Els diagnòstics han estat majoritàriament **trastorns adaptatius amb símptomes d'ansietat i/o de depressió** així com certes alteracions de conducta. També trastorns relacionats amb la dificul-

tat per separar-se de les figures d'aferrament, dificultat clarament vinculada a l'efecte del confinament en els adolescents més joves, que han mostrat dificultats amb la tornada a la normalitat.

Hem realitzat un total de 1.086 visites (236 van ser intervencions familiars i 850 van ser individuals) i 123 coordinacions durant els 18 mesos del programa. Les coordinacions amb les escoles i amb els CSMIJ han estat les més nombroses (85). S'han realitzat 27 altes definitives, de les quals 9 han estat derivacions al CSMIJ de referència o altres serveis de salut mental, i 1 alta voluntària. La resta, 17 dels casos atesos, s'han pogut altar sense requerir seguiment de la xarxa de salut mental.

Dels 28 casos, un **60,7% han estat donats d'alta sense requerir cap mena de seguiment per part de serveis de salut mental**, evidenciant el caràcter precoç i preventiu de la intervenció del programa. Els adolescents que ha calgut derivar a diferents dispositius de la xarxa de salut mental, ho són havent tingut una **orientació diagnòstica molt precoç** (en un moment incipient del trastorn) i per tant sense patiment cronificat ni desgast de l'adolescents i de la família. Això significa també, que després d'una primera experiència positiva en contacte amb un servei de salut mental es pugui **pronosticar una millor adherència a futurs tractaments o intervencions**.

Altres serveis assistencials: CMP (centre mèdic psicològic)

Activitat CMP

Persones adultes ateses

500

Primeres visites adults

252

Visites de seguiment adults

2.972

Infants i adolescents atesos

192

Primeres visites infantils

88

Visites de seguiment infantils

2.043

Primeres visites de parella i família

8

Visites de seguiment de parelles i famílies

139

Activitat de l'unitat especialitzada en atenció a persones amb sordesa (UEAS)

Visites adults Barcelona

672

Visites infantils Barcelona

49

Visites adults Tarragona

105

Visites infantils Tarragona

75

Activitat unitat d'atenció a la dona

Primeres visites a la Unitat d'atenció a dones maltractades (UNADOM)

12

Visites de seguiment UNADOM

326

Programa DONA ACTIVA

202

Activitat unitat de suport psicològic a les escoles

Escola Pia Balmes, Sarrià, Lys

1.486

Activitat unitat de suport psicològic a la comunicat educativa universitària

Activitat vinculada UPF

281

Activitat vinculada UPC

259

Activitat vinculada URL

63

Accommodatiosn (ESADE): 16
SAP (ESADE): 47

Durant aquest 2021 han incrementat notablement les consultes per part de joves adults i les primeres visites als d'adults han augmentat en un 63,6%.

Les persones que estem atenent presenten una simptomatologia més severa que en anys anteriors.

El total de visites realitzades a **la unitat especialitzada en l'atenció a persones amb sordesa (UEAS)** també han augmentat en vers a l'any anterior. L'increment de les primeres visites ha estat d'un 85,8%. Relacionem aquest increment a una major demanda d'atenció psicològica a causa de la situació de pandèmia. A diferència de l'any anterior, aquest 2021, han augmentat les visites presencials. Malgrat això, moltes persones, el 41,6%, estan sent ateses a través de videoconferència.

Aquest 2021 s'ha reactivat el programa "Horitzons en temps de crisi" que es realitza en col·laboració amb **Dona Activa** i que rep el finançament de la Convocatòria de l'Obra Social "La Caixa". Actualment, es manté l'atenció psicològica, principalment grupal, dirigida a dones víctimes de violència de gènere. **L'activitat de la UNADOM** també ha tornat a la normalitat.

Durant el 2021 s'han signat dos convenis de col·laboració amb:

- la UPF que permet atendre als seus estudiants i PAS a un preu reduït al CMP.
- ESADE que ha comptat amb diferents professionals del CMP per realitzar les adaptacions curriculars dels seus alumnes amb trastorns de l'aprenentatge així com per reforçar el seu servei d'atenció psicològica (Student Counselling).

Les primeres visites realitzades a la Unitat d'assistència a infants i adolescents ha incrementat en un 39,7%.

Les conseqüències de la pandèmia han comportat un increment de simptomatologia adaptativa (ansietat, inquietud, irritabilitat) o conductes regressives, que han derivat en més trastorns de conducta en molts dels casos que atenem. A la vegada, i de forma més preocupant,

també s'ha observat un augment de conductes autolesives en els adolescents, d'absentisme escolar i risc d'addició a les pantalles.

Paral·lelament, ens trobem atenent a nens cada vegada més petits que presenten un retard en el seu desenvolupament. L'expertesa en el diagnòstic de TEA i el treball amb famílies ha estat una aposta del CMP.

La Unitat integral d'atenció als trastorns de l'aprenentatge (UITA) ha recuperat la seva activitat al llarg de l'any. Pares i

mestres són conscients que cal tornar a treballar amb aquests infants per aportar eines i augmentar així el seu rendiment escolar.

La Unitat de suport psicològic a les escoles també ha recuperat la seva activitat durant el curs 2020-2021. El trencament de grups classe, la separació de companys durant els patis i totes les mesures derivades de la pandèmia han augmentat el malestar entre els alumnes. Paral·lelament, el nostre servei ha continuat treballant amb alumnes, famílies i mestres per garantir un bon acompanyament emocional dels alumnes a l'escola.

La Unitat suport psicològic a la Comunitat Educativa Universitària agrupa l'activitat que es realitza a la UPF, a la UPC i els convenis amb diferents facultats de la URL.

Comptar amb professionals al CMP (psicòlegs i psiquiatres) que donen servei en diferents idiomes ens permet atendre a estudiants estrangers.

La presencialitat dels serveis a les diferents universitats (UPF i UPC) es va recuperar a partir del setembre de 2021, malgrat això, es continua oferint la possibilitat d'atendre online per facilitar l'atenció i l'accés als estudiants dels diferents centres educatius.

Les conseqüències de la pandèmia han comportat un increment de simptomatologia adaptativa (ansietat, inquietud, irritabilitat) o conductes regressives, que han derivat en més trastorns de conducta en molts dels casos que atenem.

Institut Universitari de Salut Mental - URL

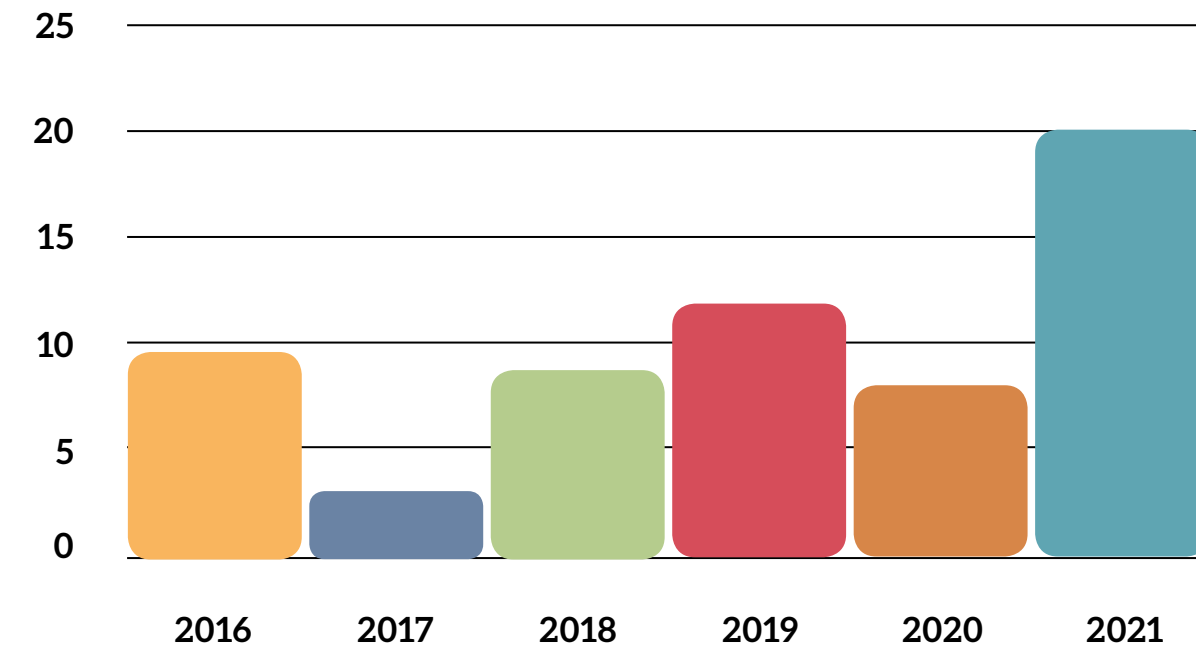
L'any 2021 ha estat per Institut Universitari de Salut Mental Vidal i Barraquer (IUSM), de la Universitat Ramon Llull, un any d'inici d'un procés de transició, degut al canvi de direcció que es va dur a terme a finals de 2020, amb la incorporació de Mark Dangerfield com a nou director.

Aquesta transició està sent facilitada per la molt valuosa tasca de Victor Cabré, director de Docència de l'IUSM, que ha estat al capdavant del desenvolupament de les activitats formatives de l'Institut Universitari des de l'inici de l'activitat docent de l'IUSM. Juntament amb Carles Pérez Téstor, han aconseguit que l'IUSM hagi adquirit un prestigi reconegut a nivell nacional i internacional, desenvolupant una institució de molt alta qualitat a nivell universitari.

Fites importants aconseguides durant 2021

- **Posada en marxa del Màster en Psicoteràpia Psicoanalítica Contemporània**, que substitueix el Màster en Psicoteràpia Psicoanalítica, amb prop de 25 anys d'història. La renovació d'aquest Màster ha estat un èxit, ja que hem aconseguit un augment exponencial de matrícules, arribant als 20 alumnes que

han iniciat el primer curs d'aquest nou Màster l'any 2021. Una de les claus de l'interès generat per aquest nou Màster, ha estat la integració de la consolidada i rigorosa proposta de formació en Psicoteràpia Psicoanalítica, amb les molt valuoses aportacions del model MBT (Tractament Basat en la Mentalització) per les diferents franges d'edat, així com el fet que es pot cursar en modalitat presencial o bé 100% online.

Taula que mostra el nombre de matrícules en el Màster en Psicoteràpia Psicoanalítica per any, i el nombre de matrícules en la primera edició del Màster en Psicoteràpia Psicoanalítica Contemporània

- **Augment significatiu de finançament per Recerca**

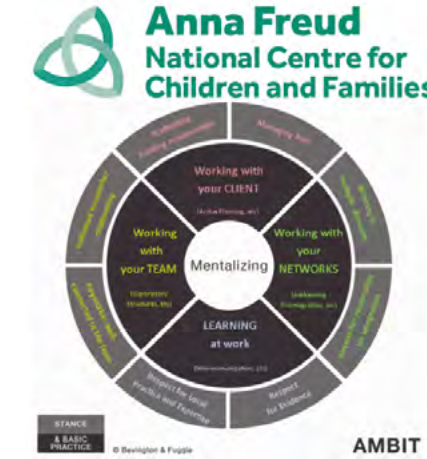
El GREMAIP, el grup de recerca del IUSM, li manca encara currículum com per poder-se presentar i guanyar convocatòries competitives per la recerca. Per aquest motiu hem treballat en dues línies que ens ajudin a obtenir finançament:

- Fer aliances amb altres institucions amb grups de recerca amb més currículum.
- Buscar subvencions i ajuts a la recerca a través de fundacions privades. Aquesta estratègia ens ha permès obtenir una xifra d'ingressos que és molt superior als ingressos obtinguts per recerca a l'IUSM en els anys que tenim comptabilitzats.

- **Llicència com a Centre Formador Oficial AMBIT**

Cal destacar una fita molt important que s'ha assolit durant l'any 2021, que ha estat la obtenció de la llicència com a Centre Formador Oficial AMBIT, amb la certificació de l'Anna Freud National Centre for Children and Families de Londres.

Es tracta d'un assoliment molt important, ja que l'IUSM és la primera institució que aconsegueix aquest reconeixement per poder oferir formacions oficials del model AMBIT, a part del

mateix Anna Freud National Centre for Children and Families de Londres. Això implica que a partir d'ara l'IUSM tindrà autonomia per organitzar formacions AMBIT, que seran certificades per l'Anna Freud National Centre for Children and Families de Londres.

- **Formacions en Mentalització**

En l'àmbit de la Mentalització, durant l'any 2021 es va dur a terme una formació oficial en Tractament Basat en la Mentalització per a Nens, així com dues formacions oficials PDI, una en format online a Xile i una altra presencial a la seu de l'IUSM.

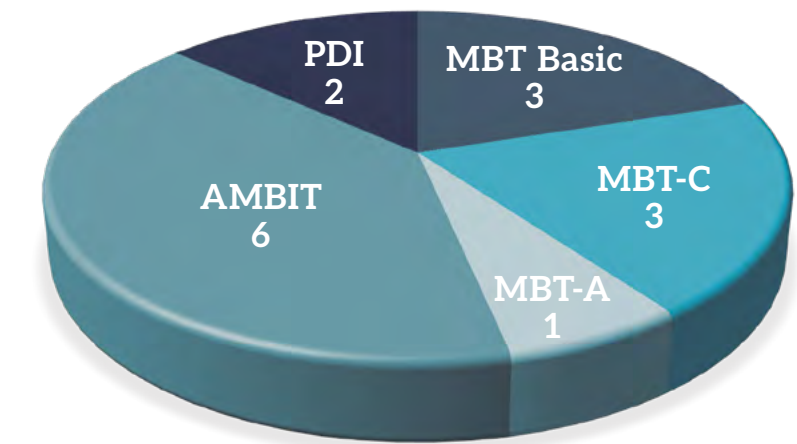
Un cop més, una activitat que **reforça el lideratge de l'IUSM com a centre de referència en formacions oficials MBT al nostre país.**

- **Reorganització Jeràrquica, Funcional i Administrativa de l'IUSM**

Durant l'any 2021, també s'ha consolidat la reorganització jeràrquica, funcional i administrativa del centre, amb el nou model d'organització del treball de l'IUSM en equip, amb la idea d'una major integració dels seus membres en la feina tant de docència com de recerca. En aquest sentit, s'han definit diferents direccions de les formacions universitàries, que han quedat de la manera següent:

- Màster General Sanitari – Direcció Josep Mercadal.
- Màster en Teràpia Familiar – Direcció Inés Aramburu.
- Màster en Psicoteràpia Psicoanalítica Contemporània – Direcció Mark Dangerfield.
- Màster en Espiritualitat Transculturals – Direcció Francesc Grané.
- Màster en Autoconeixement, Transformació Emocional i Cosmovisió Espiritual – Direcció Francesc Grané.

Formacions Oficials en Mentalització a l'IUSM des de 2018

- Títol d'Expert Universitari en Psicoteràpia de Suport - Direcció Mark Dangerfield.
- Títol d'Expert Universitari en Acompanyament Espiritual - Direcció Maite Valls i Josep Rambla.

• Integració de l'IUSM en el conjunt de la FVB

Continuïtat del treball del Comitè de Docència i Recerca de la FVB, amb un representant de cada centre assistencial de la FVB.

Estem treballant per augmentar les places de pràctiques als serveis assistencials públics, amb un pla per treballar-ho des de la Junta Directiva.

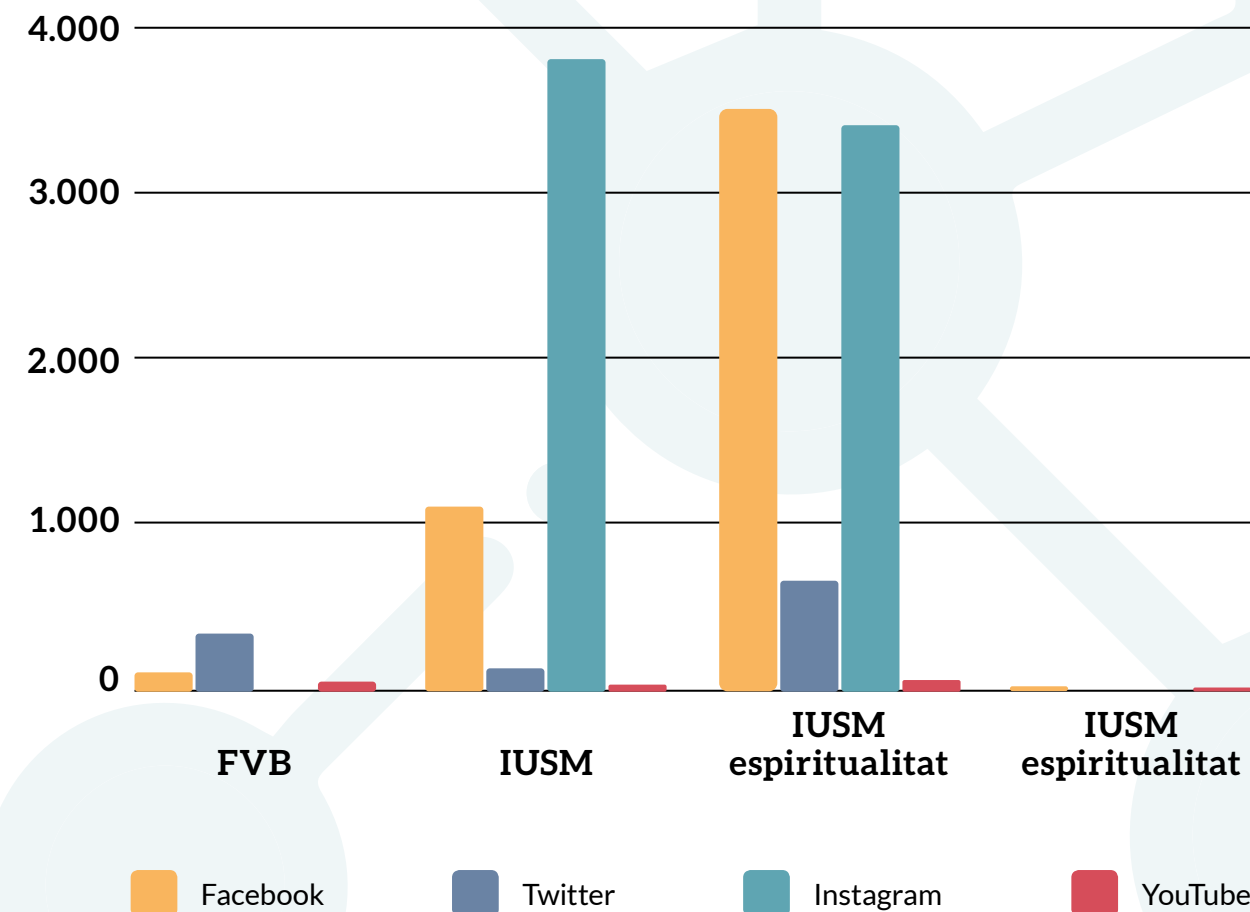
Seguir impulsant la recerca assistencial: un element bàsic pel futur de la nostra professió i institució.

• Visibilitat de IUSM-FVB als Mitjans de Comunicació durant 2021

Durant l'any 2021 hem rebut diverses peticions de Tv3 per participar a diferents programes i entrevistes.

S'ha fet una aposta clara dels comptes de xarxes socials de l'Institut Universitari de la FVB.

Nombre de seguidors dels comptes de la fundació

Departament de docència

Activitat docent

Màsters i postgraus	Alumnes	Professors
<u>M. Psicologia General Sanitària</u>	70	10
<u>M. Psicoteràpia Psicoanalítica</u>	26	20
<u>M. Espiritualitat Transcultural</u>	16	23
<u>M. Teràpia Familiar</u>	26	17
<u>M. Autoconeixement</u>	12	13
<u>Curs Descobreix</u>	4	13
<u>Expert Univ. Acomp. Espiritual</u>	16	14

Convenis de pràctiques

Fundació Jordi Gol i Gorina.

Fundació Hospital
Sant Pere Claver.

Fundació Orienta.

Fundació Eulàlia Torras de Beà.

Jornades i altres activitats

De l'11 al 19 de juny de 2021.
Formació PDI – Xile.

Del 2 al 4 de setembre de 2021.
Formació PDI - BCN1.

4 d'octubre de 2021. Presenta-
ció del Llibre Técnica en Psi-
coteràpia Analítica Grupal.

Del 15 al 17 de novembre de
2021. Formació Oficial MBT-C.

Servei de publicacions

Durant aquest any 2021
s'ha editat el llibre “Técnica en
Psicoteràpia Analítica
Grupal”, de José Ribé.

Actes

2 de febrer de 2021. Acte
d'Avaluació dels Treballs del
Màster en Psicoteràpia
Psicoanalítica.

Biblioteca

Préstecs anuals

31

Préstec interbibliotecari

14

Consultes anuals

5

Departament de recerca

El Departament de Recerca de l'IUSM promou i coordina la recerca científica i especialitzada que es desenvolupa en el **Grup de Recerca en Mentalització i Avaluació d'Intervencions Psicològiques** i en el **Grup de Recerca Psicologia, Espiritualitat i Religions: Psicopatologia i Salut Mental**. També assessora iniciatives de grups de professionals que volen investigar sobre temes específics de la seva pràctica clínica.

ARTICLES

Autors: Mercadal, J. & Cabré, V. (2021)
Títol: Psicoterapia On Line II. Revisión a partir de la experiència y la investigación
Revista: Revista Clínica e Investigación Relacional.
Volum: 15
Número: 2
Pàgina inicial: 359
Pàgina final: 371
Doi: 10.21110/19882939.2021.150204

Autor: Dangerfield, M.
Títol: El Proyecto ECID. Un modelo de intervención comunitario para adolescentes de alto riesgo desvinculados de la red asistencial.
Revista: Aperturas Psicoanalíticas
Volum: 68
Número:
Pàgina inicial: 1
Pàgina final: 28

Autor: Dangerfield, M.
Títol: Equipo clínico de intervención a domicilio (ECID): una propuesta comunitaria para adolescentes en alto riesgo.
Revista: Asociación Española de Neuropsiquiatría. Estudios, 64.
Volum: Monográfico *Adolescencias. Nuevos retos, nuevas transiciones*
Pàgina inicial:
Pàgina final:

LLIBRES I CAPÍTOLS

Autors: Perez-Testor, C.; Mercadal, J.; Aramburu, I. & Duplá, M.T.
Títol: Bullying: Acoso, Abuso e Intimidación
Editorial: Tirant lo Blanch
Pàgina inicial: 26
Pàgina final: 48
Clau (L=llibre, C=capítol): C
ISBN: 978-84-1355-930-8

Autor: Dangerfield, M
Títol: Working with at-risk mental states in adolescence.
Editorial: Routledge
Pàgina inicial:
Pàgina final:
Clau (L=llibre, C=capítol): C
ISBN: 9780367341039

Autors: Ribé, JM.
Títol: Técnica en psicoterapia analítica grupal. Experiencia desde la asistencia publica
Editorial: Herder

Pàgina inicial: 0
Pàgina final: 280
Clau (L=llibre, C=capítol): L
ISBN: 978-84-2544-704-4

TESIS DOCTORALS (en curs)

Autora: Sra. Valentina Bruno
Director (codirectors): Dr. Josep Mercadal i Dr. Victor Cabré
Títol: El hogar y sus características: la relación entre las características arquitectónicas del ambiente doméstico y la salud mental del adolescente y su familia.

Autora: Sra. Casilda Oujó
Director (codirectors): Dr. Josep Mercadal i Dr. Carles Pérez
Títol: Estudio comparativo de la efectividad de la aplicación de Open Dialogue y los grupos multifamiliares en familias atendidas en los centros primarios de Galicia

Autor: Sr. Enric Artés
Director (codirectors): Dr. Josep Mercadal i Dr. Victor Cabré
Títol: Eficàcia de la intervenció psicoterapèutica no presencial mitjançant l'avaluació sistemàtica d'un servei d'atenció psicològica telemàtica per a mutualistes

Autor: Sr. Lluís Escala
Director (codirectors): Dr. Josep Mercadal i Dr. Victor Cabré
Títol: La culpa en adults que han estat abusats

SEGUIMENTS

- Recerques de, Jose M. Ribé, Marta Golanó i Ester Pla, treballadores socials CSMIJ Santa Coloma, consultes externes, ROM, etc.

- Nous projectes, Projecte ROM, Projecte PEM, Projecte de recerca sobre l'ECID, Projecte MENTAL-TIC amb La Salle.

AJUTS I SUBVENCIONS

Ajuts URL a l'activitat de recerca del PDI
 Projecte MENTAL-TIC
4.000 €
 Mark Dangerfield i Josep Mercadal

Ajuts URL a l'activitat de recerca del PDI
 Trastorns límits de la personalitat i reducció del narcisisme: aportació de l'espiritualitat.
8.000€
 Francesc Grané

Ajuts ARISTOS CAMPUS MUNDUS (ACM)
 Projecte Parental Development Interview
1.800€
 Inés Aramburu

Subvenció de la Fundació PROBITAS (2021-2022)
 Projecte PEM (Professors en Ment)
49.852 €
 Mark Dangerfield

Subvenció Fundació Bosch Aymerich
 En reunió del 23 de novembre de 2021, el Patronat de la F. Bosch Aymerich acorda posar en marxa l'ajuda en favor de la FVB d'execució 2022.
 Projecte de Recerca sobre el Projecte ECID
30.000 €
 Mark Dangerfield

PREMIS

Claudia Vásquez i Josep Mercadal guanyadors del **IX Premi d'Investigació en Salut Mental Infantil i Juvenil**, convocat per la Revista de Psicopatologia i Salut Mental del Nen i l'Adolescent, amb el projecte "Estudi de l'efecte d'una formació basada en observació directa en la capacitat de mentalitzar del personal de guarderies".

Àrea de psicologia i espiritualitat transcultural

DOCÈNCIA DE L'ÀREA

2n curs 5a edició del MÀSTER EN ESPIRITUALITAT TRANSCULTURAL. La Saviesa de les religions des de la psicologia, la neurociència i les ciències".

- Conjuntament amb Universidad Loyola, Universidad de la Mística (Ávila) i Escola Infermeria Sant Joan de Déu, Universitat de Barcelona.
- Alumnes d'Espanya, Mèxic, Veneçuela, Colòmbia, Argentina, Xile, República Centre-Africana, El Salvador i Nicaragua. S'ha incorporat una alumna Xina.
- S'han obert relacions amb comunitats en pràctiques (immersions) amb unes 60 comunitats religioses, monestirs i institucions vinculades al Màster, tant a l'estat com d'arreu del món: Índia, Sud-amèrica, Gran Bretanya, Itàlia, França, Bèlgica.

2n curs de la 9a CURS D'EXPERT EN ACOMPANYAMENT ESPIRITUAL (POSTGRAU). S'ha iniciat la 9ena edició, conjuntament amb Fundació Cristianisme i Justícia.

1r curs de la 2a edició del MÀSTER D'AUTOCONEXIEMENT, TRANSFORMACIÓ EMOCIONAL I COSMOVISIÓ ESPIRITUAL. Psicologia i Espiritualitat Cristiana.

- Es realitza conjuntament amb l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona, la Facultat de Psicologia Blanquerna el Monestir de Sant Pere de les Puel·les de Barcelona,
- Es realitza un cap de setmana d'immersió al mes, al Monestir Sant Pere de les Puel·les, de divendres tarda a diumenge tarda.
- Es negocia amb la Facultat de Filosofia de la URL perquè s'integri en la organització del Màster.

SUPERVISIÓ I ASSISTÈNCIA

- Ha continuat la **Supervisió als Equips de Psicòlegs i Psiquiatres de Mútuam**, Equips d'Atenció Psicosocial (EAPS) Mutuam-la Caixa. Els EAPS (Equips d'Atenció Psicosocial). Realització de dos Grups d'Anàlisis d'Experiències amb membres dels

Equips d'Atenció Psicosocial (EAPS) Mutuam-la Caixa . El grup de Girona està format per 7 psicòlegs i el de Barcelona per 15 psicòlegs.

Els grups inclouen la supervisió de caire psicològic, l'anàlisi de la contratransferència així com l'experiència de transcendència davant la mort (anàlisi del llenguatge, pre-judicis culturals, lectures transculturals de l'experiència espiritual).

- S'han posat en marxa una **SUPERVISIÓ MENSUAL A EQUIPS DE PADES** de les comarques de Girona, de tres entitats: **ICS, IAS i Mútuam**. Es tracta d'un grup de 15 persones on hi ha metges, infermeres i treballadores socials.

RECERCA DE L'ÀREA

GRUP EMERGENT RECONEGUT PER L'AGAUR (SGR 2017-2021).
PSICOLOGIA, ESPIRITUALITAT I RELIGIONS: Psicopatologia i Salut Mental. GdR PER-PSM.
I.P. Francesc Grané. **Membres del Grup:** Ramon Maria Nogués, Jorge Tizón,

Lluís Mauri, Joan-Andreu Rocha, Mariola Bernal, Pilar Mariné, Víctor Hernández Ramírez.

TESIS DOCTORALS (en curs)

1. HONORAT JAUME: La relació psicologia i espiritualitat en el procés educatiu dels joves universitaris. L'experiència a Universitat La Salle, Barcelona.
2. PILAR MARINÉ: La experiència del vínculo afectivo: perdón, compasión y gratitud.
3. VERÒNICA SAINZ: La influència de la pràctica del Yoga en la consciència espiritual i l'evolució de traumes infantils no-identificats.

PUBLICACIONS

MAGDALENA MARTÍNEZ-GARCÍA, MARÍA PATERNINA-DIE, ERIKA BARBA-MÜLLER, DANIEL MARTÍN DE BLAS, LAURA BEUMALA, ROMINA CORTIZO, CRISTINA POZZOBON, LUIS MARCOS-VIDAL, ALBERTO FERNÁNDEZ-PENA, MARISOL PICADO, ELENA BELMONTE-PADILLA, ANNA MASSÓ-RODRIGUEZ, GUSTIN BALLESTEROS, MANUEL DESCO ÓSCAR VILARROYA, ELSELINE HOEKZEMA AND

SUSANNA CARMONA: *Do Pregnancy-Induced Brain Changes Reverse? The Brain of a Mother Six Years after Parturition*: Brain Sci. 2021, 11, 168. <https://doi.org/10.3390/brainsci11020168>.

MARTÍNEZ GARCÍA M.†, PATERNINA-DIE M.†, BARBA-MÜLLER E., MARTÍN DE BLAS D., BEUMALA L., ROMINA CORTIZO S., POZZOBON C., MARCOS VIDAL L., FERNÁNDEZ PEN A., PICADO M., BELMONTE PADILLA E., MASSÓ RODRIGUEZ A., Agustin BALLESTEROS, DESCO M., VILARROYA Ó., HOEKZEMA E., CARMONA S. *Do Pregnancy-Induced Brain Changes Reverse? The Brain of aMother Six Years after Parturition*.

GALLEGO R., CASTAÑO R., ARROYO C., PÉREZ M. REGUERA E., BARBA-MÜLLER E. *Estudio epidemiológico sobre la práctica clínica de la psicoterapia psicoanalítica en España: pacientes y terapeutas*. Revista de la Asociación Española de Neuropsiquiatría, 2021. <http://revistaaen.es/index.php/aen/article/view/17149>.

MARTÍNEZ GARCÍA M., PATERMINA-DIE M., BARBA-MÜLLER E., HOEKZEMA E., CARMONA S. *Do pregnancy-induced brain changes reverse? The brain of a mother six years after parturition*. Brain sciences, 2021 doi: 10.3390/brainsci11020168.

Polítiques de qualitat

Certificació ISO 9001-2015

Certificació del Sistema de Gestió ISO 9001:2015, vàlid per a la prestació de Serveis d'Atenció Sanitària en Salut Mental, Recerca i Docència (2019-2022).

Durant els mesos d'abril i maig 2021 es van dur a terme les auditories interna i externa amb satisfacció.

Protecció de dades

Durant l'any 2021, hem continuat executant i treballant les accions que ens havíem proposat tal com marca el **Reglament (UE) 2016/679 del Parlament i del Consell de 27 d'abril de 2016**, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i a la nova **Llei orgànica de protecció de dades 3/2018, de 5 de desembre**, de protecció de dades Personals i Garanties dels drets digitals (LOPD i GDD), **en l'adequació i actualització** dels aspectes mes importants de la normativa de protecció de dades.

Com aspectes mes rellevants i principals d'aquestes accions programades, cal destacar en primer lloc **l'auditoria de protecció de dades de caràcter personal**, realitzada durant el mes de març per l'empresa FAURA CASAS i en segon lloc l'especial atenció a l'estat de seguretat dels sistemes i infraestructura de la Fundació, mitjançant **una auditoria de seguretat de la informació** en el mes de novembre a càrrec de l'empresa ACCENSIT, SL, que ens garantirà una millor protecció de possibles atacs informàtics i una definició estructural de les mesures de seguretat i dels nostres sistemes.

Seguretat del pacient

Durant l'any 2021 s'han fet les reunions bimensuals de la comissió de seguretat del pacient, des de la comissió s'ha fet seguiment del compliment del protocol de rebrot de la COVID-19 seguint les instruccions que anaven arribant del Departament de Salut. Hem fet un seguiment minuciós del material sanitari tant perquè els professionals estiguessin ben protegits com pels nostres usuaris.

En l'àmbit de la vigilància epidemiològica tenim un circuit per a la realització de proves PCR als professionals en cas de necessitat. Vam poder fer la vacunació de la COVID a tots els professionals de la FVB i vam organitzar la vacunació d'usuaris al CSMA de Sant Andreu.

Farmacovigilància: Continuem revisant el protocol dels fàrmacs que han de monitoritzar-se.

Hem tingut un cas sentinella al SRC de Sant Andreu i hem fet el seguiment de totes les accions de millora que s'han implementat durant aquest l'any.

Estem molt satisfets de les mesures preses, ja que, **cap usuari s'ha contagiat de la COVID-19 en els centres de la FVB.**

ROM (Routine Outcomes Measurement)

La FVB és un membre molt actiu en el funcionament d'ARSISAM (Associació per l'Avaluació Sistemàtica en Salut Mental). El Sr. Mark Dangerfield és el vocal de Recerca i Docència de la Junta Directiva i el Dr. Francesc Vilurbina n'és el president.

El desenvolupament de l'avaluació a la FVB es va realitzant correctament, però no amb la intensitat que desitjariem doncs la Pandèmia i la mateixa dificultat d'introduir un element d'avaluació habitual a la pràctica clínica no ho fa gens fàcil. Així i tot, els equips ECID, el Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil i els Hospitals de Dia ja l'estan incorporant.

Pel que fa al funcionament d'ARSISAM i el desenvolupament del programa Cleòpatra, que és el Programa Informàtic que incorpora les escales del ROM, en el 2021 s'han produït les següents novetats:

- Reorganització de la Junta Directiva d'ARSISAM amb la finalitat que els responsables operatius del desenvolupament del ROM hi tinguin més presència, i així garantir que el nivell organitzatiu i operatiu treballin molt estretament.

Per a fer això s'ha ampliat la junta directiva amb representants de la Docència i Recerca, CDIAP, CSMIJ, Hospitals de Dia i CSMA.

- La Web d'ARSISAM incorpora una Intranet per millorar la comunicació entre els professionals de les diferents institucions que hi treballen.
- S'han realitzat millores en el programa Cleòpatra per facilitar-ne l'ús i s'ha inclòs el consentiment informat dins el programa.
- El grup de recerca treballa a millorar la base de dades comuna i ja s'han publicat alguns treballs de recerca.
- S'han establert contactes amb la Secció Col·legial de Psiquiatria i amb el Col·legi de Psicòlegs per veure si pot ser interessant el programa Cleòpatra per a professionals que fan assistència privada. L'acollida ha sigut força bona, però encara no s'ha arribat a acords concrets.

Podem dir que el Projecte ROM continua molt actiu, consolidant la seva implantació i que s'han realitzat els canvis oportuns per millorar el seu desenvolupament.

Relacions amb les administracions i la comunitat

Relacions amb les administracions públiques

El finançament de la FVB prové en gran mesura del Servei Català de la Salut però també altres entitats públiques col·laboren.

L'Ajuntament de Barcelona, un any més, atorga la subvenció pel projecte "Hort Comunitari les moreres", hort comunitari a Casernes de Sant Andreu per millorar la salut del veïnat. Iniciativa del CAP i del Centre de Salut Mental de Sant Andreu, gestionat per la Fundació Vidal i Barraquer.

<https://blogcomb.cat/2021/04/14/cristina-de-prado-hort-comunitari-cap-casernes-les-moreres/>

La Generalitat de Catalunya i concretament el departament d' Igualtat i Feminisme atorga en els Programes de prevenció i suport en la lluita contra la violència mas-

clista l'acció en la que treballa durant anys la Fundació Vidal i Barraquer, " La Unitat d'atenció especialitzada per a dones maltractades" UNADOM.

El Servei d'Ocupació de Catalunya ens ha concedit una subvenció a través dels Fons Socials Europeus per a tenir durant sis mesos dos professionals en el marc del programa joves en pràctiques de Garantia Juvenil.

Es prorroga per a l'any 2022 el conveni de col·laboració entre l'Institut Català de la Salut i la Fundació Vidal i Barraquer relatiu a la prestació d'assistència sanitària, per part de l'ICS a l'Hospital de Dia d'adolescents de Badalona.

També la Generalitat de Catalunya i concretament el Departament d'Educació cedeix un orientador educatiu, per primer any, a l'ECID Badalona de la mateixa manera que es fa als hospitals de dia de la FVB.

<https://www.bcnsostenible.cat/web/punt/hort-de-les-moreres>

Comunitats locals

S'han mantingut relacions que anem intensificant amb els ajuntaments de Santa Coloma de Gramenet i Badalona per tots els programes comunitaris que es fan des de els hospitals de dia, els ECIDS i el CSMIJ.

Des del programa comunitari de Sant Andreu també es continua la relació amb les diferents entitats del districte.

Associacions i organitzacions del sector

Presència activa en la Unió, BCN Salut Mental i Fòrum de Salut Mental, participant en les activitats ordinàries i en diferents grups de treball per tal de contribuir a l'enfortiment de les organitzacions del sector i que aquestes puguin donar un bon servei a la societat i als seus ciutadans.

Agraïment a la Fundació Fèlix Llobet i a la Fundació Llegat Roca i Pi per la cessió dels seus immobles a Sant Gervasi i a Badalona respectivament per atendre i ajudar les persones amb dificultats psicopatològiques.

També mantenim una estreta relació amb la Fundació Nous Cims que ha finançat l'ECID primària i les supervisions de l'ECID H.C.P.

Amb la Fundació Probitas estem desenvolupant el projecte Professors en ment per a aconseguir millores en les dinàmiques relacionals a dos centres educatius de Santa Coloma. El projecte es planteja com a recerca per tal de poder aconseguir resultats empírics que ajudin a validar el model i poder-lo replicar a altres centres educatius.

Grups d'interès

AJUNTAMENT DE BARCELONA
AJUNTAMENT DE STA. C. DE GRAMENET
ANNE FREUD INSTITUT
ARSISAM
AFATRAC
BARCELONA SCHOOL OF MANAGEMENT (BSM)
BCN SALUT MENTAL
CATSALUT
CLÚSTER SALUT MENTAL CATALUNYA
CONSORCI D'EDUCACIÓ DE BARCELONA
CORC
CRAE Mª ASSUMPTE I PETIT PRÍncep
D. DE TREBALL, AFERS SOCIALS I FAMÍLIES (GENERALITAT)
DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ (GENERALITAT)
DGAIA
DONA ACTIVA
ENTITATS DIVERSES PSICOLOGIA DE LA RELIGIÓ
ENTITATS EN PRÀCTIQUES
ESADE
ESCOLA PIA BALMES I SARRIÀ
ESCOLA LYS
FEDERACIÓ DE SORDS

FPCEE BLANQUERNA
FUNDACIÓ EULÀLIA TORRES DE BEÀ
FUNDACIÓ JORDI GOL I GORINA
FUNDACIÓ LA CAIXA
FUNDACIÓ LLUÍS ESPINAL
FUNDACIÓ NOU CIMS
FUNDACIÓ ORIENTA
FUNDACIÓ PERE TARRÉS
FUNDACIÓ SANT PERE CLAVER
HERDER EDITORIAL
INSTITUT BORJA DE BIOÈTICA
INSTITUT CATALÀ DE LA SALUT
INSTITUT DE ROBÒTICA I INFORMÀTICA INDUSTRIAL (IRI)
INSTITUT SUPERIOR DE CIÈNCIES RELIGIÓSES (ISCREB)
MUTUAM
PDSMIA (PLA DIRECTOR DE S.M. I ADDICTIONS)
PROBITAS FUNDACIÓ PRIVADA
RESIDÈNCIA ASSOCIACIÓ MARAGALL
UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA
UNIÓ CATALANA D'HOSPITALS
UNIVERSITAT POMPEU FABRA
UNIVERSIDAD DE LOYOLA
UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA
UNIVERISTAT RAMON LLULL

**Centre Mèdic Psicològic
CMP Barcelona**

C/ Sant Gervasi de Cassoles, 88-90
08022 Barcelona
93.418.99.88

**Servei de Rehabilitació
Comunitària SRC Sant Andreu**

C/ Fernando Pessoa, 47, planta 4
08030 Barcelona
93.624.34.62

**Hospital de Dia Adolescents
HDA Badalona**

Av. Martí i Pujol, 654
08915 Badalona
93.461.11.68

Institut Universitari IUSM FVB

C/ Sant Gervasi de Cassoles, 88-90
08022 Barcelona
93.434.00.01

**Centre Salut Mental
Infantil i Juvenil CSMIJ
Santa Coloma de Gramenet**

C/ Àngel de Guimerà, 6-8
08923 Santa Coloma de Gramenet
93.466.82.02

**Equip Clínic d'Intervenció
a Domicili ECID**

C/ Temple, 15-19, planta 1
08911 Badalona
93.380.30.57

**Centre Salut Mental Adults CSMA
Sant Andreu**

C/ Fernando Pessoa, 47, planta 3
08030 Barcelona
93.624.34.58

**Hospital de Dia Adolescents HDA
Santa Coloma de Gramenet**

C/ Sant Carles, 59
08922 Santa Coloma de Gramenet
93.392.06.44

**Equip Guia de Barcelonès
Nord i Maresme**

C/ Temple, 15-19, planta 1
08911 Badalona
93.380.30.57